Směrnice Masarykovy univerzity č. 1/2026

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

(ve znění účinném od 1. září 2026)

Podle § 10 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, vydávám tuto směrnici:

Část první
Úvodní ustanovení

Článek 1
Předmět úpravy

(1) Tato směrnice upravuje ochranu a využívání duševního vlastnictví na Masarykově univerzitě (dále jen „MU") a stanoví práva a povinnosti související se vznikem, ohlášením, evidencí, ochranou a využíváním duševního vlastnictví.

(2) Stanoví-li poskytovatel dotace nebo smlouva, kterou je MU vázána, odchylná pravidla, použije se tato směrnice v rozsahu, v němž není s těmito pravidly v rozporu.

(3) Hospodářské středisko MU (dále jen „HS") nebo jeho součást se může v odůvodněných případech a po projednání s Centrem pro transfer technologií (dále jen „CTT") od ustanovení této směrnice odchýlit předpisem; návrh takového předpisu doplněný odůvodněním a stanoviskem CTT schvaluje rektor.

(4) Pravidla pro ocenění předmětů duševního vlastnictví a jejich vedení v účetnictví stanoví Pokyn MU č. 6/2017 - Oceňování a evidence duševního vlastnictví.

Článek 2
Obecná ustanovení

(1) CTT spravuje a chrání duševní vlastnictví MU a rozhoduje o jeho využití, nestanoví-li tato směrnice jinak.

(2) Specializovaným pracovištěm pro vydávání a publikaci výsledků ve formě knižních a časopiseckých publikací v tištěné i elektronické podobě je Nakladatelství MU Munipress, které poskytuje ostatním HS podporu podle Směrnice MU č. 6/2008 – Zásady ediční činnosti.

(3) Správu práv k autorským dílům podle čl. 6, databázím podle čl. 6 a externí využívání know-how, které nesouvisí s průmyslovým vlastnictvím podle čl. 5, zajišťuje příslušné HS; to neplatí, je-li těchto práv třeba k založení spin-off společnosti MU nebo ochraně práv z průmyslového vlastnictví, jejichž správu zajišťuje CTT.

(4) Příslušným HS podle této směrnice je HS, na kterém vznikne duševní vlastnictví; vznikne-li duševní vlastnictví na více HS současně, vyžaduje se k jednání podle této směrnice souhlas všech vedoucích HS.

(5) Vedoucí HS určí kontaktní osobu pro komunikaci s CTT a pro identifikaci a využívání duševního vlastnictví.

Článek 3

Ochrana duševního vlastnictví zaměstnanci

(1) Zaměstnanec MU je povinen chránit duševní vlastnictví MU, nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy MU a zachovávat mlčenlivost, aby neohrozil práva MU z průmyslového vlastnictví.

(2) Zaměstnanec MU je povinen dbát, aby duševní vlastnictví, k němuž má MU práva, bylo využíváno výhradně pro MU; jiné využití může stanovit výhradně předpis nebo smlouva, kterou je MU vázána.

Část druhá
Průmyslové vlastnictví a autorská díla

Článek 4

Práva k průmyslovému vlastnictví

(1) Původce je povinen bez zbytečného odkladu oznámit CTT vznik každého výsledku, který může být předmětem patentu nebo jiného průmyslového vlastnictví, a to prostřednictvím formuláře v příloze č.1 - Oznámení původce o vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví.

(2) O uplatnění práv z průmyslového vlastnictví rozhoduje rektor na základě stanoviska CTT; o tomto rozhodnutí uvědomí CTT původce a vedoucího příslušného HS. Nerozhodne-li rektor do 3 měsíců od oznámení podle odstavce 1, přechází právo k výsledku na původce.

(3) Pokud uplatnění práv k předmětu duševního vlastnictví požaduje příslušné HS a nikoli CTT, bude právo uplatněno za podmínky, že všechny související náklady na ochranu půjdou k tíži příslušného HS.

(4) Rozhodne-li rektor o uplatnění práv podle odstavce 2, považují se skutečnosti související s předmětem duševního vlastnictví za obchodní tajemství.

(5) Užití průmyslového vlastnictví MU pro účely smluvního výzkumu MU se považuje za interní využití průmyslového vlastnictví a plyne z něj povinnost vyplácet podíl z příjmů z komercializace.

(6) Není-li průmyslové vlastnictví MU využíváno, je ředitel CTT oprávněn rozhodnout o zrušení jeho ochrany; v takovém případě nabídne ředitel CTT práva k převedení původci za tržních podmínek a informuje vedoucího příslušného HS.

Článek 5

Obchodní tajemství a know-how

(1) Ochranu obchodního tajemství a know-how zajišťuje vedoucí zaměstnanec MU, na jehož pracovišti se využívá. Za tím účelem je povinen přijmout vhodná organizační a technická opatření a

a) stanovit rozsah skutečností, které MU považuje za obchodní tajemství, a informovat o tom podřízené,

b) stanovit podřízeným práva přístupu k obchodnímu tajemství a

c) seznámit podřízené s jejich povinnostmi při ochraně obchodního tajemství, včetně následků porušení těchto povinností.

(2) K evidenci know-how za účelem právního jednání k jeho využívání slouží formulář v příloze 2 - Evidenční list know-how, software, databází a ostatních autorských děl (dále jen „Evidenční list“); evidenci know-how zajišťuje vedoucí zaměstnanec MU podle odstavce 1 v součinnosti s CTT.

(3) O využití know-how a obchodního tajemství souvisejícího s průmyslovým vlastnictvím nebo spin-off rozhoduje ředitel CTT; v ostatních případech rozhoduje vedoucí příslušného HS.

Článek 6

Autorská díla

(1) MU vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k autorským dílům, která jsou zaměstnaneckými díly, nestanoví-li tato směrnice jinak.

(2) Zaměstnanec MU vykonává majetková práva autorská k zaměstnaneckému dílu, které vzniklo za účelem vědecké publikace, a to v odborném časopise, nebo sborníku (dále jen „zaměstnanecké dílo s ponechaným výkonem majetkových práv"). To neplatí, má-li být dílo s ponechaným výkonem majetkových práv užito pro potřebu MU a v případech, kdy tak stanoví předpis MU anebo předpis HS.

(3) Vedoucí HS je povinen zajistit pro MU potřebná oprávnění k dílům studentů a externích autorů, včetně práva poskytnout podlicenci, pokud to vyžadují podmínky projektu nebo smlouva s třetí osobou.

(4) Stanoví-li to poskytovatel dotace nebo smlouva, kterou je vázáná MU, je autor zaměstnaneckého díla s ponechaným výkonem majetkových práv povinen:

a) poskytnout MU licenci v rozsahu nezbytném ke splnění podmínek projektu nebo smlouvy, včetně oprávnění poskytnout podlicenci,

b) dodržovat omezení či povinnosti stanovené poskytovatelem dotace nebo smlouvou.

(5) Má-li autor za to, že MU vykonává majetková práva k jeho zaměstnaneckému dílu nedostatečně, má právo požádat o udělení licence na takové dílo; o takovém udělení licence rozhoduje a licenční smlouvu jménem MU uzavírá vedoucí HS, kde dílo vzniklo.

(6) MU postoupí právo výkonu majetkových práv k zaměstnaneckému dílu jen se souhlasem autora.

(7) Je-li zaměstnaneckého díla třeba k založení spin-off společnosti MU nebo ochraně práv z průmyslového vlastnictví, rozhoduje o jeho využití ředitel CTT; zaměstnanecké dílo se v takovém případě eviduje v Evidenčním listu.

(8) Předpis MU nebo HS může stanovit, případně vedoucí příslušného HS může v jednotlivém případě rozhodnout, že zaměstnanec vykonává majetková práva autorská v plném nebo omezeném rozsahu i k jiným zaměstnaneckým dílům než k dílům podle odstavce 2.

(9) Ustanovení tohoto článku se použijí obdobně pro práva pořizovatele databáze. Pro převod těchto práv se nevyžaduje souhlas zaměstnance.

Část třetí

Vypořádání související s duševním vlastnictvím

Článek 7

Vypořádání původců a autorů duševního vlastnictví probíhá v těchto případech:

a) vypořádání původců za uplatnění práva MU k předmětu průmyslového vlastnictví podle čl. 8,

b) vypořádání původců z komercializace průmyslového vlastnictví podle čl. 9,

c) mimořádné vypořádání původců děl podle čl. 10.

Článek 8

Vypořádání původců za uplatnění práva k předmětu průmyslového vlastnictví

(1) Uplatní-li MU k předmětu průmyslového vlastnictví právo podle čl. 4, náleží původci, který byl při vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví v pracovním nebo jiném obdobném pracovněprávním vztahu k MU, vypořádání za uplatnění práva.

(2) Výši vypořádání za uplatnění práva stanoví ředitel CTT a to s ohledem na technický a hospodářský význam předmětu průmyslového vlastnictví, přínos dosažený jeho možným využitím nebo jiným uplatněním, materiální podíl MU na jeho vytvoření a rozsah pracovních úkolů původce. U jednoho původce činí výše vypořádání nejméně 1000 Kč; je-li původců více, stanoví se vypořádání poměrně tak, že činí nejméně 500 Kč.

(3) Vypořádání za uplatnění práva není příjmem z pracovního poměru. Vyplácí se z prostředků CTT jako přiměřená odměna podle právních předpisů na základě písemného ujednání mezi MU a původcem.

Článek 9

Vypořádání z komercializace průmyslového vlastnictví

(1) Je-li vypořádání za uplatnění práva ve zjevném nepoměru k přínosu dosaženému využíváním nebo jiným uplatněním průmyslového vlastnictví, náleží původci vypořádání z komercializace průmyslového vlastnictví (dále jen „vypořádání z komercializace").

(2) Výše vypořádání z komercializace se vypočte tak, že:

a) v případě výše čistého výnosu do 2 000 000 Kč včetně, náleží původci z čistého výnosu z komercializace v tomto pásmu podíl ve výši 50 %. Podíl ve výši 50 % náleží MU, přičemž 25 % náleží CTT a 25 % náleží příslušnému HS,

b) v případě výše čistého výnosu od 2 000 001 Kč do 10 000 000 Kč, náleží původci z čistého výnosu z komercializace v tomto pásmu podíl ve výši 20 %. Podíl ve výši 80 % náleží MU, přičemž 40 % náleží CTT a 40 % náleží příslušnému HS,

c) v případě výše čistého výnosu od 10 000 001 Kč a výše, náleží původci z čistého výnosu z komercializace v tomto pásmu podíl ve výši 10 %. Podíl ve výši 90 % náleží MU, přičemž 45 % náleží CTT a 45 % náleží příslušnému HS.

(3) Pro vznik práva na vypořádání z komercializace není rozhodný způsob, jakým bylo průmyslové vlastnictví externě využíváno.

(4) Vypořádání z komercializace se vyplácí ročně, pokud celkový čistý výnos z komercializace dosáhne v daném kalendářním roce nejméně 40 000 Kč s podílem původce nejméně 3 000 Kč. Čistý výnos z komercializace se stanoví tak, že se od výnosů z komercializace, které byly připsány na účet MU, odečtou náklady spojené s externím komerčním využíváním průmyslového vlastnictví včetně výše vyplaceného vypořádání za uplatnění práva podle čl. 8, poměrná výše správní režie HS a případně poměrná výše daně z příjmu MU (dále jen „čistý výnos z komercializace").

(5) Nedosáhne-li ve třech po sobě jdoucích letech roční čistý výnos z komercializace výše podle odstavce 4, vyplatí se jednorázově bez ohledu na jeho výši.

(6) Vypořádání z komercializace je dodatečným vypořádáním podle právních předpisů a vyplácí se na základě písemného ujednání mezi MU a původcem.

Článek 10

Mimořádné vypořádání původců

Nevztahuje-li se na využití duševního vlastnictví vypořádání za uplatnění práva nebo vypořádání z komercializace, je ředitel CTT nebo vedoucí příslušného HS oprávněn rozhodnout o mimořádném vypořádání; to se vyplácí z výnosu z komercializace a na výpočet jeho výše se přiměřeně použije čl. 9.

Část čtvrtá
Závěrečná ustanovení

Článek 11
Závěrečná ustanovení

(1) Tato směrnice zrušuje:

a) Směrnici MU č. 10/2013 - Duševní vlastnictví na Masarykově univerzitě, ze dne 18. prosince 2020, účinnou od 1. ledna 2021,

b) Opatření rektora č. 9/2013 - k zajištění udržitelnosti výstupů v oblasti duševního vlastnictví, ze dne 30. srpna 2013, účinné od 1. září 2013.

(2) Tato směrnice se uplatní na oblasti řešené touto směrnicí a duševní vlastnictví vzniklé od data její účinnosti.

(3) Výkladem jednotlivých ustanovení této směrnice pověřuji ředitele CTT.

(4) Tato směrnice náleží do oblasti metodického řízení „Ochrana a správa duševního vlastnictví."

(5) Kontrolu dodržování této směrnice provádí ředitel CTT a vedoucí ekonomického odboru RMU.

(6) Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu.

(7) Tato směrnice nabývá účinnosti 1. září 2026.

Přílohy:

č. 1 - Oznámení původce o vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví

č. 2 - Evidenční list know-how, software, databází a ostatních autorských děl

podepsáno elektronicky
Martin Bareš
rektor